

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 svb. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 svb. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez depozita naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-20.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in nekepe se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik in izdajatelj lista „Edinost“: — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vplana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-632. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za danes, dne 17. t. m.

ob 8. uri zvečer

v veliko dvorano „Nar. doma“ v Trstu

volilni shod,

na katerega so vabljeni vsi mestni volilci, posebno oni iz I. in IV. volilnega okraja, da zavzamejo stališče glede spremembe volilnih okrajev, ki jo je mestni magistrat izvedel na tako tajinstven način.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za soboto, dne 20. maja 1911

ob 8. uri zvečer

dva volilna shoda

s tem-le dnevnim redom:

Reklamacijsko postopanje in državnozborske volitve.

In sicer:

- 1) V novo „Konsumno društvo“ v Barkovljah (pri Gabrijelu).
- 2) V gost. „Pri starem Matevžu“ v Kolonji.

Z istim dnevnim redom sklicuje

za nedeljo 21. maja 1911

dva volilna shoda

in sicer:

- 1) Ob 11. uri predpoldne v gostilno gosp. Avgustina Pečar na Katinari.
- 2) Ob 4. uri popoldne v „Kons. društvo“ v Lonjeru.

Ker so državnozborske volitve takorekoč pred durmi, naj vsi volilci gornjih okrajev prihitijo k naznačenim shodom, da rešijo, kar se še rešiti da.

BRZOJAVNE VESTI.

Deželnozborske volitve v Ljubljani.

LJUBLJANA 16. Na današnji nadomestni volitvi za deželni zbor je bilo oddanih skupno 3273 glasov. Od teh so dobili: Narodnonapredni kandidat Reisner 1685, kandidat S. L. S. dr. Gregorič 933, Nemec Eger 455 in socijalni demokrat Bartl 181 glasov; ostali glasovi so razpršeni. Izvoljen je torej kandidat narodno-napredne stranke, prof. Reisner, ki je dobil 118 glasov absolutne večine.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 16. — Posl. Radičević (Hrvat) je v imenu hrvatskih poslancev predložil razne želje in pritožbe, tičoč se železniške in prometne politike. Govornik je

PODLISTEK.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. — Spisal Ferdinand Schulz. — Poslovenil H. V.

„In za tujce zida Tvoja cesarska Milost toliko krasnih, dragocenih poslopij?“ je vprašal Kazimir z velikim začudenjem in z očitajnim naglasom.

„Tako izgleda to samo v početku,“ se je izgovarjal Karol. „Črez nekaj let se stvar popolnoma predrugači, ko privabijo tujci k sebi v samostan Čehi in jih izvežbajo v pravih vsakega reda.“

„Če bi se pa Čehi ne usili za tujci v samostan?“ je odvrnil Kazimir.

„Priznavam,“ je dejal Karol nekako presenečen, „da bi to bila napaka, kakor moja, tako tudi Čehov... Pa,“ je dodal veselo, „to se ne zgodi!... Bilo bi to prvič, da bi Čehi v kaki stvari ne posnemali tujcev...“

„Nisem se hotel dosedaj dotakniti te stvari,“ je počel razgovarjati kralj Kazimir, očitno radi tega, da pred Karolom skrije svojo slabo voljo, „a ko se je je Tvoja ce-

izrazil željo, naj bi se čimprej zgradilo ličko železnico in v skupnih uradih v Hrvatski nastavljal izključno Hrvate. Tudi naj bi vlada izdatneje podpirala hrvatsko industrijo. V nadi, da se te želje izpolnijo, bodo Hrvatje glasovali za proračun.

Posl. grof Teodor Batthyany (Justhova stranka) je priznal, da so želje Hrvatov deloma opravičene in izpolnjive. Govornik je priporočil razvoj domače paroplovne in je kritikal, da je donavska paroplovna družba v tarifnih vprašanjih popolnoma odvisna od Avstrije. Govornik se je pritoževal, da delajo avstrijske oblasti težkoče ogrskim rečnim in pomorskim paroplovnim družbam v Avstriji.

Na to je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Cesar v Gödöllő.

GÖDÖLLŐ 16. (Ogr. biro). Cesar je vse predpoludne delal. Ker je vreme jako lepo, se odpelje vladar popoldne brzokone na izprehod.

Občinske volitve na Reki.

REKA 16. (Ogr. biro). Na včerajšnjih občinskih volitvah je zmagala Lega autonoma. Zanella je s svojimi pristaši podlegel, radi česar vlada v mestu veliko zadovoljstvo.

Potovanje kralja Petra v Pariz.

BELIGRAD 16. Kralj Peter odpotuje v Pariz na obisk predsednika republike dne 19. t. m. in sicer preko Budimpešte in Dunaja. V spremstvu kraljevem bo tudi minister za vnane stvari dr. Milovanović. Iz Bazela, kjer se kralj ustavi dva dni, bo potoval dalje s separatnim vlakom. Če obišče kralj na svojem povratku tudi turinsko razstavo, ni še gotovo.

Žrebanje.

BELIGRAD 16. (2°). srbske srečke iz 1. 1881.) Na današnjem žrebanju je glavni dobiček 80.000 dinarjev zadela ser. 1142 št. 6, 8000 dinarjev ser. 6241 št. 33, 4500 dinarjev serija 1401 št. 19, po 1000 dinarjev serija 1621 št. 7 in serija 3378 št. 22.

Na žrebanju srbskih državnih tobačnih srečk je glavni dobiček 20.000 dinarjev zadela ser. 7944 št. 97.

Razglas Menelikove smrti.

DUNAJ 16. „Zeit“ poroča iz Pariza: V diplomatskih krogih se govori, na razglasilo smrt neguša Menelika, ki so jo doslej prikrivali, tekem 24 ur. Regentstvo se je prepričalo, da sedaj razglas smrti neguše ne provzroči nikakih neredov.

Od druge strani poročajo, da je proglašen kraljem Lid Jeasu.

Stolipin odstopi?

PETROGRAD 16. V dvornih krogih menijo, da poda Stolipin po zadnjem težkem porazu v dumi demisijo. Ni še znano, kaj misli car o nevspehu Stolipinovem. Značilno je dejstvo, da pišejo oficijozne in strogo konservativne „Mosk. Vjedenosti“, da je šel Stolipin predaleč in da si je prisvajal vladarjeve predprave.

Bolgarsko posojilo.

SOFIJA 16. Bolgarska vlada je dovolila angleški banki Investment Trust Corporation, da vplača do včeraj sklenjeno posojilo v znesku 5 mil. Rok je pa potekel, ne da bi bila svota vplačana. Ministerski svet

sarska milost že sama dotaknila, dovoli, da tudi jaz pregovorim o njej.“

In pogledši na množico, ki se je polagoma valila, je nadaljeval:

„V teh petnajstih letih, kar jih je prošlo od mojega prvega obiska pri Tvoji cesarski Milosti, se je Praga veliko spremenila, še bolj pa Pražani sami. Takrat so se Tvoji Čehi in moji Poljaki enako oblečali, imeli so isti skupni kralj, in ko sem jaz prihajal v Prago, nisem niti opazil, da nisem v Poljski. Povsod sem videl tu slovanske kroje. Čepice na glavah, suknje in hlače dolge in široke, škornje do kolen, brade obrbite. Toda sedaj se mi zdi, da so Čehi že popolnoma drug narod, nego so bili pred petnajstimi leti. Dolge brade, mesto čepic visoke šiljaste klobuke najranovrstnejših barv. In kaj pa njih sedanje suknje in hlače?! Kako v obče lezejo v te piščali? Mislim, da morata najmanj po dva hlapca vsacega basati notri! In kako izgledajo v njih! Moji Poljaki se teh dni niti niso mogli dovolj nasmejati tem dolgim rokavom, ki vise Čehom od komolcev... Blagovoli Tvoja cesarska milost zopet prepovedovati to neumno opičarjenje in posnemanje Čehov po Nemcih in Francozih...“

Karol je skomizgnil z ramami. „Ne začnjam ničesar, česar bi ne mogel izvesti,“ je dejal po kratkem molku.

bo na današnji seji pogodbo razveljavil in pretrže vse odnose z omenjeno banko. V tem smislu se objavi vladni komunique.

Revolucija v Meksiki.

MEKSIKA 16. (Reuterjev biro.) Ustaši so zavzeli mesto Pachuca oddaljeno 60 milj severovzhodno od Meksike, ne da bi nalezli na odpor. Guverner je pobegnil. Neka telefonistinja je to sporočila v prestolnico in dostavila, da so ustaši vrgli z dinamitom v zrak vladno poslopje; jetnike so rešili iz ječ. Prodajalnic niso ustaši oplenili, pač pa so oropali narodno banko in banko Hidalgo.

LONDON 16. Reuterjev biro poroča iz El Pasa preko New-Yorka: Pooblaščenec meksikanske vlade Carajabal je prejel nalog, naj zopet prične mirovna pogajanja.

Prokurator sv. Sinoda.

PETROGRAD 16. Prokurator sv. Sinoda Lukjanov je odstopil. Na njegovo mesto je imenovan njega pomočnik Sabler.

Kralj Nikola v Petrogradu.

PETROGRAD 16. Meseca junija pričakujejo tukaj črnogorskega kralja Nikolo. V juliju pride semkaj neki kitajski princ z nalogom, da poravna spore obstoječe med Rusijo in Kitajsko.

Dunaj 16. „Fremdenblatt“ poroča, da se minister za vnane stvari grof Aehrenthal dne 23. t. m. povrne s svojega dopusta na Dunaj.

Inomost 16. Danes zjutraj so prodri skozi Martinovo steno 1800 metrov dolgi predor Mittelwalderske železnice.

Shod volilcev

na Cesti pri sv. Križu v nedeljo 14. maja 1911.

Dr. Gregorin je nadaljeval:

Tu je najnujnejše in najbolj pereče vprašanje: razdolžitve kmečkih posestev. Naše kmetijstvo mora plačevati ogromne obresti od svojih dolgov. Delavnost države bi se morala razvijati v smeri, da dobe kmečka posestva posojil po nižjih obrestih. To mora država v lastnem eminentnem interesu, kajti, čim krepkeji bo ta široki sloj prebivalstva v gospodarskem pogledu, tem krepkeja bo država sama.

Drugo zelo važno vprašanje je preuredba davkov, v smislu, da bodo razbremenjeni gospodarsko šibkeji in da se pritegnejo k večjemu plačevanju gospodarsko močnejši. Izlasti se morajo znižati davki na živila, ker ta tvorijo vsakdanjo življensko potrebo.

Nujno potrebne so odredbe proti preseljevanju kmečkega prebivalstva v mesta in izseljevanju v daljno Ameriko. Temu izseljevanju je vzrok dejstvo, da zemlja ne daje vsem dovoljnega zaslužka. Posledica temu je, da so delavne moči zelo drage. Ali pri teh odredbah ne mislim na prepoved izseljevanja, ampak zlo naj bi se odpravljalo s tem, da se ustvarijo take gospodarske razmere, da našim ljudem ne bo treba izseljevati se v mesta, ali pa celo v Ameriko.

Tako bo v to svrhu uvesti starostno zavarovanje, da bo imelo ljudstvo večjega interesa, da ostaja na svojih domovih. Ali to zavarovanje se mora

„Še če bi novi kroj vsaj mozem tako pristojati, kakor gospem in gospicam!“ je pripomnil Kazimir ponovno. In ko je paznim očesom še enkrat pregledal slikoviti spreved, se je obrnil k cesarju in dejal:

„To je resnica, Tvoja cesarska Milost ima dokaj lepega gledati... Nikjer na svetu ni tako krasnih gospa in devojč, nego na Češkem, in posebno v Pragi...“

„Do sedaj niti opazil nisem te posebnosti,“ je odgovoril Karol važno, ko so, prepeljaviši se medtem časom v notranje obzidje Novega mesta, za katerim so se takoj v širokem pasu razprostirali vinogradi in sadni vrtovi, stopali na vprek čez krakovsko ulico preko konjskega trga k lekarnarskemu vrtu lekarnarja Angela iz Florencije.

„To ni niti možno!“ je vskliknil kralj Kazimir začudeno. „Saj je Tvoja Milost preživela mladeniško dobo v Parizu, v oni visoki šoli ljubezni in sladkih pustolovstev, o katerih niti pojma nimamo mi na slabovoljnem, mrzlem in grobem vzhodu Evrope. Tvoja Milost je spoznala tudi italijansko zemljo, ono zemljo milostnih strasti in galantnih običajev. Kdo bi zamogel verjeti, da v onih dveh deželah, kjer kratkočasne igre z damami spadajo k pravilnemu dvorskemu in viteškemu življenju, Tvoja Milost poleg učenih knjig in ostankov svetnikov ni imela

urediti tako, da ne bo v preveliko breme za naše itak že preobremenjene kmetovalce in obrtnike. Treba se bo potezati za to, da država dade sredstva iz skupnih dohodkov in priskoči na pomoč naši deželi s podporami za gradnjo cest, železnic, za uredenje potokov in hudournikov, za povzdigo našega vinogradništva, za zboljšanje pašnikov in svrhu povzdige živinoreje.

Važno vprašanje je tudi znižanje voznin po avstrijskih železnicah za domače kmečke pridelke in za kmečke potrebščine (gnojila, modra galica, kmetijski stroji itd.). V svrhu povzdige našega kmetijstva naj se priključijo tudi železnice.

Nadaljno pereče vprašanje je olajšanje vojaške službe za naše kmečke sinove. Vojaška služba naj se zniža na dve leti in uredi tako, da kmečkih sinov ne bodo klicali pod orožje tedaj, ko je največ dela na polju.

Skrbeti pa treba tudi, da bo vstreženo zahtevam našega delavstva in obrtništva, ki sta tesno spojena z našim kmečkim prebivalstvom. Tudi za delavce in obrtnike treba izvesti starostno zavarovanje.

To bi bile torej v prvi vrsti tiste koristi, ki bi jih jaz — ako bi bil izvoljen — zastopal v državnem zboru.

Da se je v našem parlamentu tako malo delalo za koristi prebivalstva, na tem so v prvi vrsti krive narodnostne razmere. Vsi boji v parlamentu so se bili doslej na eni strani za narodno nadvladje, a na drugi za enakopravnost. Naloga in dolžnost zastopnikov ljudstva je, da delajo na ublaženje narodnih sporov, če se že ne morejo popolnoma poravnati.

Prehajam k zelo kočljivemu vprašanju — vere. Ravno v tem pogledu se pri nas mnogo in hudo greši, ker se od izvestnih strani proglašajo za brezverca vsakogar, ki ne pripada gotovi stranki. Naše ljudstvo je verno prek in prek. Razlika je le ta, da oni, ki se jih proglašajo za brezverce, razlikujejo vero od političnega klerikalizma. Vera ne zahteva politične premoči ene stranke, ki hoče izkoriščati vero za posvetno gospodarstvo.

Sedaj odločite vi volilci! Nisem vam hotel razvijati nikakega programa, oziroma obljubljal, kaj vse dosežem za vas, ako bom izvoljen. Obljube delajo dolg. Ne navel sem vam razne koristne stvari, katerim bi posvečal svoje delo. Najboljši poslanec bi bil seveda oni, ki bi vse obljubljal in tudi vse dosegel. To pa ni možno, je izključeno. Kdor preveč obljublja, navadno malo stori. Kdor vedoma obljublja več, nego ve, da bo mogel storiti, ta je ljudi — kakor se pravi po domače — farbal.

V javnem življenju sem že od svojega 24 leta, torej 27 let. In v vsej tej dolgi dobi ni bila nikdar moja navada, da bi mnogo obljubljal, pač pa sem vsikdar po svojih skromnih močeh skušal koristiti naši stvari, kjer sem le mogel. Moj program je torej — če že naj govorim o programu — jako kratak: vse storiti, o čemer bom po dogovoru z vami prepričan, da bo koristno za okraj, in da je tudi možno doseči.

Predsednik Medvešek je rekel, da odobravanje zborovalcev priča, da se strinjajo z izvajanjem kandidata. Vendar je sonornim glasom pozival, naj se oglasi, kdor se ne strinja. Lice v lice naj govori vsakdo,

niti jednega trenutka za krasoto in nežnost žensk...“

„Oženjen sem!“ je dejal Karol z naglasom, v katerem je zvenelo očitiranje.

„Jaz tudi!“ je odgovoril Kazimir napol trpko, na pol brezživno. „Toda“, je nadaljeval zopet z nasmehom, „Tvoja Milost že tretjič!“ In ravno to mi je najboljšim dokazom, da je Tvoja Milost poseben prijatelj in častilec ženskega spola, da je zvišeno srce Tvoje milosti posebno naklonjeno plemenitim in krasnim gospem, z eno besedo, da Tvoja Milost niti obstajati ne more brez ženske ljubezni.“

Karol se je ozrl na Kazimira z vprašujočim očesom, kakor bi hotel čitati v njegovem licu pravi pomen in namen besed, kakoršnjih si do sedaj še nihče ni upal spregovoriti do njega.

„Moram posebno hvalo izreči Tvoji Milosti“, je hitel Kazimir, da bi preprečil kak pojav nesporazumljenja s Karolom, „da tako modro živiš. Blagovoli od mene kakor starejšega to hvalo milostljivo vsprejeti... Zidaš samostane drugim, ne pa za-se! Sam, kakor modrijan, uživaš radosti in razkošja, ki jih nudi posvetno življenje in med njimi stoji ljubezni do ženskega spola na prvem mestu.“

(Pride še.)

kar ima povedati. Ker se pa ni nikdo oglašil za besedo, je dal predsednik kandidaturu dra. Gregorina na glasovanje, ki je bila enoglasno vsprejeta, kakor smo sporočili že v ponedeljski številki.

Dr. Gregorin: Zahvaljujem se vam na zaupanju, ki ste mi je izkazali, da si sem vam bil doslej neznan. Obljubljam vam pa, da bom — če bom izvoljen — v vedni dotiki z vami, da se seznanim z vašimi — rekel bi — podrobnimi koristmi. Videli se bomo tudi po volitvah, kadar-koli bo kaka važna stvar na dnevnem redu. Z izvolitvijo bi mi nastalo težko breme. Za-se ne iščem nikakih koristi. Ne odvisen človek sem. Ker pa moram ravno zato skrbeti za svojo ekzistenco, se moj položaj le oteži. Imel bom več dela in več skrbi. Drugim je to laglje in imajo od poslanstva le dobiček. Zagotavljam vam še enkrat, da storim za koristi volilcev vse, kar je v mojih močeh.

Predsednik Medvešček: Zahvaljujem se vam na zares uzmernem vedenju — pravih mož, zahvaljujem se vam na lepi udeležbi. Na take volilce je poslanec lahko ponosen. Dne 13. junija naj govore številke, ki jih oddate za svojega kandidata. Zahvaljujem tudi gospoda kandidata, da se je potrudil med nas, posebno pa za obljubo, da bo — kadarkoli bo potreba za to — prihajal k nam, da nas informuje in da čuje naše želje in potrebe.

Naše srednje šole.

II.

V prvem članku objavljena, po uradnih virih sestavljena razpredelnica nam kaže v mrtvih, a vendar glasno kričečih številah del krivic, ki jih trpimo Slovenci v Trstu na šolskem torišču.

Kdor hoče umeti vso grozoto teh krivic, mora pred vsem pomniti, da na tržaške, kakor sploh primorske srednje šole vsprejemajo le take dečke, ki morejo položiti vsprejemni izpit izključno v nemškem jeziku. Torej primorski slovenski deček mora ob vstopu v srednjo šolo na Primorskem znati toliko nemščine, kakor če bi hotel vstopiti v srednjo šolo na Gornjem Avstrijskem, ali kje drugod v čisto nemških krajih. Nihče se pri vsprejemnem izpitu ne briga za to, da zna slovenski deček pač prav dobro svoj materini jezik, nihče ne pomisli, da je vse njegovo znanje nemščine pridobljeno z veliko muko in po nenaravni metodi: za to se ne brigajo slovenske nezmerno profesorji, ampak oni zahtevajo, da se slovenski deček jasno izraža v tujem jeziku. In navzlic vsemu temu se je v minulih desetih letih vendar vsililo na tržaško državno gimnazijo toliko slovenskih dečkov, da nam njih uradna statistika izkazuje skupno koncem posameznih šolskih let še vedno 1427! Koliko slovenskih dečkov je bilo v teh desetih letih pri vsprejemnem izpitu odklonjenih, koliko dijakov naše narodnosti je moralo v teh desetih letih med šolskim letom, torej pred dovršenim šolanjem, zaradi nenaravnih učnih razmer — v uradnem jeziku se drznejše reči: zaradi nepovoljnih učnih uspehov — zapustiti šolo, o vsem tem molče uradna letna poročila iz jako umljivih ozirov. Taki podatki bi bili najhujša obsodba teh šol! Torej kljub nenaravnim vsprejemnim zahtevam, vkljub nepeдагоškemu učnemu načrtu z izključnim materinje jezika je bilo v teh desetih letih vendar še koncem šolskega leta na tržaški gimnaziji skupno 1427 dijakov naše narodnosti! Na razred in leto torej po 18 dijakov, ki jih je naša učna uprava oropala za prvi pogoj uspešnega šolanja: lastni učni jezik! In če bi bil učni jezik materinščina naših dijakov, kdo si upa trditi, da bi njih število bilo le 1427? Smelo trdimo, da jih bi bilo najmanj dvakrat toliko. In najmanj toliko dečkov je naša učna uprava ugrabila slovenskemu narodu, ker jim je onemogočila šolanje. Potem se pa drznejše od vlade favorizirani nasprotniki našega naroda očitati nam, da nimamo inteligence, da nimamo naobražencev! Nemoralni hinavci! — Celi okraj so izključeni od tržaških srednjih šol, kakor n. pr. tržaška okolica, naš Kras in slovenski del Istre. Vsi ti okraji bi naravno morali pošiljati svoje dečke na tržaške srednje šole, če bi bile učne razmere, naravne, tako pa je absolutno nemogoče. Na prebivalstvo bližnje in daljne okolice Trsta imelo koristi od tržaških šol. Število 1427 se rekrutira potemtakem skoraj izključno iz Trsta; le malo je dijakov na gimnaziji, ki so iz tržaške okolice, namreč le oni, ki so po ljudski šoli mogli vstopiti v srednjošolsko pripravnico v Trstu ali pa na Proseku, kjer so se mogli naučiti toliko nemščine, da so kakor 10—12-letni dečki mogli govoriti s svojimi strogo nemškimi profesorji na gimnaziji. Večina od teh 1427 dijakov je že v ljudski šoli — na tržaških državnih ljudskih šolah — morala čudeže delati, kajti tudi učitelji teh šol so izključno Nemci, poslani v Trst za nemško propagando. Pa ob vseh teh razmerah smo vendar imeli v prvih razredih tržaške gimnazije v teh desetih letih 362 slovenskih učencev, na leto torej povprečno nad 36, katere bi vlada, ako bi bila pravična, lahko združila v posebni vsposrednici ter uvela slovenski učni jezik. In potem bi nam naša razpredelnica ne kazala v VIII. razredu tako sramotno malo Slovencev n. pr. 3, 4, največ 13, ampak to število bi bilo gotovo za 200 do 300%, zra-

stlo! In čegava je krivda, da je v desetih letih na tržaški gimnaziji od 1427 slovenskih dijakov le 72 ali 5-04%, prišlo do mature? Kdor si upa reči, da je vzrok temu nezmožnost ali nemarljivost slovenskih dijakov, temu smemo brezobzirno reči, da je lažnik in opravičilec. Tržaška državna gimnazija je torej v desetih letih le 72 snov naroda, ki tvori široko zaledje Trsta, spravila do mature! Na te vspehe sme nemška pedagogika biti ponosna, če nima čuta sramu! Seveda je vse to le zistem; kajti če bi vlada dala Slovincem slovensko srednjo šolo, bi morala imenovati na tako šolo tudi slovenskih profesorjev; a to je ravno ono, kar hoče naša vlada zabraniti. Na tržaške ljudske in srednje šole pošilja le trde Nemce, ki imajo nalogo, da krepke nemški živelj v Trstu na škodo domačega prebivalstva. In taka vlada ima poguma, da na usta ljubega Bienerttha trdi, da je nepristranska! Vladi ni za izobrazbo slovenskega naroda! Njej je le za širjenje nemštva po Primorskem, ker menda misli, da s tem še bolj privede te pokrajine na državo. Slepota takih državnikov! Ti ljudje so prespali zgodovino avstrijske Italije, kjer je ravno nasilna germanizacija spravila državo ob vse zaupanje. Gospoda mislijo, da z nasilnim režimom v šoli in uradu zagotove nemški državni ideji trdna tla, v resnici pa spravijo še slovensko prebivalstvo do tega, da bo videlo v vladi in njenih ustanovah le tuj jarem!

O obsegu IV. volilnega okraja.

Napisal dr. Rybář.

Magistrat in njegov oficijozni branitelj „Piccolo“ hočeta rešiti vprašanje o obsegu in mejah IV. oz. I. volilnega okraja s sklicevanjem na deželni zakon iz leta 1882., v katerem so določene meje mestnih okrajev in po katerem bi prepirni kos spadal k I. okraju. Po mnenju magistratnih organov ne bi prišla v poštev razdelitev okrajev iz leta 1900., ker se ista opira le na naveden sklep mestnega sveta in ne na deželni zakon.

Ta argumentacija je pa popolnoma pogrešana. Za rešitev našega vprašanja je edino merodajen volilni red za državni zbor od 26. januarja 1907. drž. z. l. št. 17 in materiali k temu zakonu. Ti poslednji pa govorijo odločno proti magistratovemu stališču.

V prilogi k svoječasnemu poročilu dotičnega zborničnega odseka, v kateri so bili navedeni statistični podatki za posamezne volilne okraje, naznačeno je približno število prebivalcev v mestnem okraju Sv. Vid takó-le: skupno število: 13.600, Ital. 11.100, Slov. 800.

Sedaj pa poglejmo število prebivalstva okraja Sv. Vid po oficijelnem izkazu ljudskega štetja iz l. 1900. Tam najdemo sledeče številke: Skupaj: 13.593, Ital. 11.133, Slov. 781. Vidi se torej jasno, da so v prilogah navedene tiste številke, ki so odgovarjale oficijelnemu izkazu.

Sedaj nastaja le vprašanje, ali se je za ljudsko štetje od l. 1900. vzel obseg Sv. Vidkega okraja po zakonu iz l. 1882., ali pa po razdelitvi iz l. 1900. Tu pa nam daja jasen odgovor magistrat sam v svoji knjigi „L' amministrazione Comunale di Trieste“, izdani l. 1903. V tej knjigi pravi magistrat, da je v svrhu ljudskega štetja razdelil mesto v šest sekcij, ki so odgovarjale 6 mestnim okrajem, kakor so bili določeni v razdelitvi, sklenjeni v seji mestnega sveta od 29. novembra 1900.

Da pa ne bo nikakega dvoma o obsegu Sv. Vidkega okraja za ljudsko štetje l. 1900., zadostuje pogledati v grafično tabelo I., ki je priložena k „Censimento della popolazione“, izdanemu od istega mestnega magistrata. Tam je obseg vprašavnega okraja natančno takó naznačen, kakor je bil sklenjen l. 1900.

Iz tega torej jasno sledi, da je bil ta obseg merodajen za ljudsko štetje l. 1900., in ker je to štetje služilo v podlago volilnemu redu, ni nobenega dvoma, da je ta obseg tudi merodajen za volilni red. Volilnega reda pa magistrat ne sme spreminjati.

K temu predmetu nam piše g. dr. Josip Wilfan:

Naj mi bo dovoljeno spregovoriti tu še par besedij o razdelitvi mestnih volilnih okrajev za bližnje volitve v poslansko zbornico, dodatno k onemu, kar sem napisal v včerajšnji „Edinosti“, predno se snidemo Tržaški Slovenci na nocojšnji volilni shod v Narodni Dom, kjer bo poročal odbor Pol. Društva „Edinost“ o korakih, ki so se ukrenili in se imajo še ukreniti v tej stvari.

Pozvedbe od strani imenovanega odbora so že dognale na nedvojen način, da je razdelitev volilnih okrajev, kakor jo je magistrat uveljavil za te volitve, nezakonita in da je bila edino zakonita ona, ki je služila v podlago volitvam l. 1907.

Volilna reforma z začetka l. 1907. za avstrijsko poslansko zbornico temelji (z malo izjemo za Galicijo) na načelu, da se dežele (in med njimi Trst z okolico) razdeljene na volilne okraje in da vsak okraj voli po enega poslanca. Volilni okraji obstojijo iz sodnih okrajev, ali iz ene ali več občin, ali tudi iz enega ali več mestnih okrajev. Ti mestni okraji so v volilnem zakonu za razna

mesta na razne načine označeni: po imenih, po številkah, po mejah, po legi. Tržaški volilni okraji so navedeni v zakonu le po imenih. Da si sedaj magistrat lahko z vso pravico trdi, da karta tržaškega mesta ima n. pr. dva okraja Sv. Jakopa ali Sv. Vita, enega po razdelitvi l. 1882., drugega po oni leta 1900.; vendar magistrat nima prav, da hoče sedaj postaviti v podlago volilnim okrajem prvo, dočim je l. 1907. (povsem pravilno) se naslanja na drugo razdelitev, namreč ono l. 1900. Magistrat prezira, da tu ni merodajno, na kak način je prišlo do razdelitve mestnih okrajev leta 1882., in na kak način zopet leta 1900. nego da je tu edino merodajno prva, kateremu mestnemu okraju je volilna reforma l. 1907. hotela dati svoje poslanca. Na to vprašanje je pa podan jasen odgovor v statističnih podatkih, ki so služili odseku za volilno reformo, ko je krojil tržaške volilne okraje: iz teh statističnih podatkov izhaja na neovržen način, da je odsek imel pred očmi razdelitev mestnih okrajev, kakor je bila določena leta 1900, da sta torej okraj Sv. Jakop in Sv. Vit za volitve v poslansko zbornico ona dva mestna okraja, katere sta pod tem imenom določena v razdelitvi l. 1900.

V ostalem izhaja to tudi iz okolnosti, da je razdelitev iz l. 1882 za mestno administracijo sploh in za mestno statistiko posebej izven porabe. Kot postranski argument prihaja tudi to v poštev, da bi bilo pač čudno, da bi bila volilna reforma za tako, vendar ne Bog ve kako razsežno ali v svojih srednjih delih raznovrstno mesto kakor Trst določila volilen okraj obstoječ iz dveh ločenih potom drugega okraja raztrganih mestih okrajev.

Toliko o stvari sami.

Trdno pričakujemo, da magistrat pripozna svojo „zmoto“. Postavljam to besedo med vejice, prepuščajoč slavnemu mestnemu statistično-anagrafičnemu uradu, ki je v tej stvari merodajni faktor pri naši občinski upravi, da izbere: zmoto brez vejic kot pripoznanje kolosalnega kozla naših statistikarjev, ali „zmoto“, z vejicami kot najblajšo označbo onega, v čemur se je mestni statistično-anagrafični urad pokazal pri ljudskem štetju tako velikega mojstra, da bi zares že enkrat lahko miroval za dolgo časa.

Saj bo vladajoča stranka, [o tem ni dvoma, pri predstojajočih volitvah iskala in bojim se, tudi nahajala itak dovolj prilike za — popravljane volilne sreče.

Socijalisti so izbrali magistratovo „zmoto“ glede razdelitve volilnih okrajev za predmete silovitih napadov in bučnim protestom. Vsaka stranka je slobodna, da izbira sredstva političnega boja po svoji potrebi, po svojem ukusu in po svojih zmognostih.

Po mojem, gotovo nemerodajnem mnenju je pa najprimernejše, razkrinkavati gotove „zmote“ in jim vzeti vsako moč s stvarnimi argumenti, ne pa jih pobijati z žalitvami in demonstracijami, ki razkrivajo le malotrdne strani lastne pozicije, ne da bi škodile nasprotnikovim manipulacijam.

Volilno gibanje.

Na Goriškem.

Laško-liberalna stranka je proglasila definitivno kandidata za krmsko-gradišanski okraj, in sicer dra. Alojzija Pettarina. Srečna dežela! Pettarin je deželni uradnik, deželni poslanec, deželni odbornik, no sedaj bi bil rad še državni poslanec. — Kako menijo že Lahi? L' appetito viene mangiando...

Na Dunaju.

43.000 reklamacij so uložili dunajski socialni demokratje. Kakor pri nas Slovence, tako so kršćanski socialni mestni očetje na Dunaju — črtali socialno - demokratične volilce.

Dnevne novice.

Novi bukovinski deželni zbor, ki je bil izvoljen na podlagi novega volilnega reda, obstoji iz dveh virilistov, pravoslavnega črnoviškega nadškofa in rektorja vseučilišča in 61 izvoljenih poslancev. Od teh je 22 Rumunov (9 demokratov in 13 konservativcev), 17 Malorusov (16 Malorusov in 1 socijalni demokrat), 6 Nemcev (1 nemški naprednjak, 4 nemški dacionalisti, 1 socijalni demokrat), 10 Židov in 6 Poljakov. — Trgovinska zbornica in veleposlovstvo sta izvolila 15 poslancev, to je: 6 Rumunov, 4 Poljakov, 4 Žide in 1 Malorusa.

Jubilej „Hlahola“. Najboljše češko pevsko društvo „Hlahola“ v Pragi slavi te dni svojo petdesetletnico. Povodom te proslave so prihiteli v Prago pevci iz vseh slovenskih dežel.

Profesor Masaryk odpotuje v nekoliko dneh s soprogo v Lovran, a od tu v Dalmacijo.

Volilne sekcije.

Da bodo posamezni volilci znali, kje jim je voliti, objavljamo v naslednjem volilne sekcije posameznih volilnih okrajev in sicer začnemo danes s I. okrajem.

I. okraj.

I. sekcija (sedež glavne volilne komisije: atrij gledališča Verdi).

V tej sekciji volijo volilci iz ulic in trgov: Dell' Angolo, degli Artisti, trg Barbacan, ul.

Bastione št. 1 in 2, Beccherie, Beccherie vecchie, trg della Borsa od šte. 1 do 11, 17 in 18, Canale piccolo šte. 1 in 3, ulica della Borsa, ul. Capitelli, trg sv. Karla, trg sv. Katarine, trg Cavana, ulica Cavana šte. 1 do 8, zagata Coppa, ulica Coppa, Corso neparne številke, zagata della Corte, ul. della Corte, del Fico, del Fortino, della Ghiacciera, trg sv. Jakoba, Veliki trg, Lazzaretto vecchio šte. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 in 12, ulica della Loggia, obrežje Mandracchio, ul. Mercato vecchio, ulica dei Monti šte. 1 — 17, ter št. 19, 21, 23 in 25, ulica delle Mura, del Orologio, ul. Silvio Pellico šte. 1 in 3, zagata della Pergola, obrežje Pescatori šte. 2 in 4, ulica del Pesce, ulica delle Peschiere, di Piazza, ulica Porporella, piazzetta del Pozzo del Mare, ulica del Pozzo del Mare, ulica del Pozzo di Crosada, ulica della Procureria, ulica del Sole, ulica Sanità šte. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11, zagata S. Sebastiano, ulica S. Sebastiano, zagata Sporcavilla, ulica Sporcavilla, ul. del Teatro, trg Nicolò Tomaseo šte. 1 in 3, zagata del Torchio, ulica della Toretta, trg Trauner, ul. Trauner, trg Verdi.

Vseh volilcev v tej sekciji je 1316.

II. sekcija (sedež šola Felice Venezian, trg Rosario).

Zagata Aldraga, ulica Altana, zagata del Buso, ulica Cavazzani, ulica Colleggio, ulica Corte, ulica Crosada, trg Donata, ulica Donata, ul. sv. Filipa, zagata Fontanella, zagata del Forno, zagata dei Grigioni, zagata Gusion, zagata S. Lorenzo, ul. Malcanton, ul. S. Maria Maggiore, zagata Marinella, ulica Muda vecchia, zagata Olio, ulica Ombrelle, zagata Pancogole, zagata Pane, ulica Pane, piazza Piccola, ulica Ponte, zagata Porta, ul. Pozzachera, zagata Pozzi, zagata Pozzo, ul. Pozzo bianco, zagata Punta, ulica Punta del Forno, ulica Riborgo, ulica Rettori, tržič Riccardo, ulica Riccardo, zagata Scala, zagata Scalini, tržič Scuole israelitiche, zagata S. Silvestro, ul. S. Silvestro, tržič S. Silvestro, zagata Sotteranei, zagata della Torre, trg Vecchia, ulica Vitelli, ulica Volto.

V tej sekciji je vpisanih 1262 volilcev. III. sekcija (volilni sedež dvorana za sodne dražbe v zastavljalnici).

Ulica Asilo, ulica Battaglia, ulica Pasquale Besenghi, ulica Bora, ulica Bramante parne številke, ulica Candele, ulica Carpacio, ulica Castello, ulica Cattedrale, trg Cattedrale, ulica S. Chiara, ulica Chiauchara, ulica S. Cipriano, ulica Colombi, ul. Crocefisso, ulica S. Giusto št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 in 32, ulica T. Grossi št. 1, ulica Gruzulis, ulica S. Michele izvzemši neparne številke od 1—43, ulica delle Monache, zagata del Monte, ulica Montecucco, ulica Montuzza, ulica Navali izvzemši šte. 1 in 3, zagata Ortì, ulica Ospitale, ulica Piccola Fornace, ulica Piranella, ul. Prelaser, ul. Rena, ul. S. Saverio, ul. Segantini, ulica Seminario, ulica Trionfo, ul. Tor Cucherna, ulica Tor S. Lorenzo, ulica F. Venezian parne številke, ulica Verzieri, trg Vico št. 6—9, Campo S. Vito št. 21, 23 in 25.

Število volilcev te sekcije je 1304.

IV. sekcija (sedež šola ustanova Morpurgo Sv. Andrej).

Passaggio S. Andrea, izvzemši šte. 1 in parne od 2—36, ulica Antenorei, ul. Calvola, zagata Colombo, ulica Colombo, ulica Concordia, ulica Lloyd, ul. Manuzio, ulica S. Marco, ul. Meucci, ulica Papiriano, ulica Romanin, ulica Schiaparelli, ulica Scuole nuove (mestne številke), ulica Tartini, ulica Vespucchi, ul. P. Veronese, ulica S. Vito parne številke.

Število vpisanih volilcev te sekcije je 1287.

V. sekcija (sedež atrij muzeja Basevi, ulica Bosco parne številke, Broletto orijentacijske številke, ulica S. Giacomo, Campo S. Giacomo, ulica S. Giacomo in Monte, ul. Giuliani, ulica Industria, mestne številke, ul. Istria (mestne številke), ulica Marco Polo.

Število volilcev te sekcije 1284.

VI. sekcija (šola v ul. Paolo Veronese). Ulica G. Caprin, ulica P. Castaldi, ulica Guardia, ul. Lodole, ul. Montecchi, ul. Pozzo, zagata Riparata, ulica Rivo, ulica Scaletta, ulica S. Servolo, ulica Vento, ul. S. Zenone.

Število vpisanih volilcev te sekcije je 1226.

VII. sekcija (šola v ulici Istria).

Ulica Bergamasco, ulica della Fabbrica, zagata dei Falchi, Salita al Fonte, ul. Gradi, znotranja Molino a vento, ulica Limitanea (mestne številke), ulica Muraglione, ul. Mandrie, ulica Molin a vento (mestne številke), ulica Ponzianino, ulica Rigutti, ul. Scalinata, ulica Sette fontane (mestne številke), ulica Tesa.

Število volilcev 1286.

Domače vesti.

Politični bojkot protiliberalcem je sklenil izvrševalni odbor klerikalne stranke. Ta bojkot si misli dr. Krek, — kakor poroča „Slovenec“, takole: „Politično moč imamo mi v rokah, in to še enkrat slovesno povdarjam, to politično moč bomo brezobzirno rabili brez vsakega ozira na vsako osebo, naj bo kdor hoče. Ako hoče večina ljubljanskih deželnozborskih volilcev izvoliti liberalnega poslanca, ga bo imela, ampak njegov glas v deželnem zboru se ne bo nikdar poslušal, ne v deželnem zboru in ne v deželnem odboru in tudi v državnem

zboru ne, v kolikor bomo mi imeli oblast to preprečiti. Zato je izvršilni odbor S. L. S. sklenil politični bojkot. Mi se z liberalci nič več ne menimo o javnih zadevah naše dežele. Našim ljudem bomo radi ustregli, liberalcem sploh ne.

Tako je dr. Krek, katerega smo doslej smatrali za enega zmernejših voditeljev S. L. S. govoril na javnem shodu. Torej glas ljubljanskega deželnega poslanca se sploh ne bo poslušal, samo za to, ker ne pripada k gotovi politični stranki! Četudi bo ta poslanec predlagal nekaj, kar bo koristno za vse ljubljansko prebivalstvo, ga klerikalni poslanci ne bodo poslušali! In dr. Krek je — duhovnik.

Tu ni več političen boj, temveč politična hidrofilija brez primere! Naše ljudstvo je že itak dovolj razvneto vsled političnih bojov. A klerikalni voditelji mu s takimi „govori“ morajo še bolj razvneti politične strasti. In potem se „Slovenec“ zgraža ako prihaja na dan kakih volitev do demonstracij in prask, kakor so se vršile v Ljubljani na dan občinskih volitev! Voditelji obeh slovenskih strank na Kranjskem naj položijo roko na srce in priznajo: „Sami smo krivi, ako ljudstvo podivjuje“. Na vaših shodih govorijo akademično izobraženi ljudje v tonu, ki ni dostojen kulturnih ljudi in ki nas mora kompromitirati pred vsem svetom. Kako vpliva na politično vzgojo ljudstva, če se celo voditelji ne morejo brzditi!

To je, kar smo hoteli povedati. Tožbo radi razžaljenja časti uložijo tržaški magistrat proti Valentinu Pittoniju in listu „Lavoratore“ radi priobčenja volilnega plakata, v katerem socialisti obdolžujejo magistrat goljufije in ropu, vsled tega, ker je bil kakor znano, od IV. volilnega okraja odtrgan kar en cel del in priklopljen I. okraju.

Zavedne volilce, ki so že reklamirali svojo volilno pravico, nujno prosimo, da se zopet oglasijo v naših volilskih pisarnah, da bi videli, da-li so njihove reklamacije pravilno rešene.

Dogaja se namreč, da c. k. policija odbija cele kupe prošelj za spričevalo o enoletnem bivanju v Trstu, ker dotični reklamanti niso prijavljeni. V tem slučaju morajo reklamanti dobiti potrdilo od stanovalca, da so stanovali pri njem toliko in toliko časa in še-le na podlagi tega potrdila mora dati policija potrebno spričevalo o enoletnem bivanju v Trstu.

C. k. policijsko ravnanje po pravici, da nam ne meče polena pod noge z obstrukcijo, ki jo uganja uradnica v uradu za prijave prebivalstva. Policija bi prav za prav morala biti zadovoljna, da ji je dana tako lepa prilika, da popravi in spopolni svoj register prebivalstva, ki je sedaj nikakor ne služi na čast.

Hrvatski i srpski izbornici I. i IV. kotara imadu večeras izbornu skupstino u gostioni „Alla città di Cattaro“ u ulici Crosada br. 14. Početak v. 8. sati. Ovu skupstino sazivlje g. J. Jedlowski.

Narodnemu delavstvu! Iz krogov šentjakobskega delavstva smo prejeli: Kakor že večkrat javljeno, priredi pevsko društvo „Ilirija“ v „Nar. domu“ pri sv. Ivanu v nedeljo, dne 21. maja t. l. svoj koncert z izbranim in zanimivim sporedom. Zasluge, ki si jih je to vrlo, iz delavcev obstoječe društvu steklo za NDO., so vam gotovo znane. Ni ga bilo vabila od strani NDO. za sodelovanje, kateremu se bi bila „Ilirija“ odrekla. Narobe: ona je bila že pripravljena, čim je NDO. ali nje skupine napovedala kako prireditve. Narodno delavstvo ve ceniti zasluge takega društva in seveda vrača milo za drago. Da temu društvu zagotovimo nadaljni obstanek, je moramo vstetransko podpirati v prvi vrsti mi delavci. Kadar mi kličemo „Ilirijo“ na pomoč, se nam odzivilja, istotako se moramo mi odzvati njej, kadar nas ona kliče. Zato pa: udeležimo se v najobilnejšem številu nje veselice v nedeljo pri sv. Ivanu! Društvo nam bo jako hvaležno in nas bo gotovo podpiralo nadalje ob vsaki priliki.

Prihodnjo nedeljo 21. t. m. priredi „Čitalnica“ pevsko zabavo v prebujajoči se Kolonji v tamošnjem „Kons. društvu“. Kdor hoče služiti nar. stvari, posebno sedaj ob času volitev, naj ne zamudi obiskati vrlih Kolonjcev.

Četrtni letni občni zbor podružnice društva sv. Cirila in Metoda v Škedenju se je vršil 8. majnika zvečer z običajnim dnevnim redom.

Iz tajničnega poročila je razvidno, da je navdušenje domačinov za podružnico veliko, a bi z ozirom na članarino bilo lahko izdatnejše, ako bi se pomnožilo število udov. Poslednje je neobhodno potrebno, ker so stroški za otroški vrtec ogromni. Kakor je naraslo število otrok, tako narasla število raznovrstnih potrebnih igrač, učnih sredstev in od šolske oblasti predpisanih ročnih del. Razen tega se je v zimski dobi uvedel opoludanski obed, ker so tako zahtevale krajne razmere. Vsi ti izdatki pa zahtevajo stalne podpore, ki bodi v prvi vrsti letna udnina. Tajnica je poročala nadalje, da je šolska družba v Ljubljani kupila posestvo, na katerem je dosedanja učilnica in da je obljubila s prihodnjim šolskim letom še en otroški vrtec.

Blagajničarčin referat nam dokazuje, da je iznašal promet v prošlem letu 2739/84 K

— 1864/99 K, stroškov 874/85 pa prejemkov. Ob točki „predlogi“ je bil enoglasno vsprejet predlog člana Ivan Godine-Kodriča, da novoizvoljeni odbor ponovi glavnemu odboru v Ljubljani prošnjo glede dozidanja še enega otroškega vrta. Želi, da se zgodi to čimprej, ne le da priborimo pomoč sedanjim vrtnarici, katera gotovo le iz rodoljubja vztraja potrpežljivo ob gneči 229 otrok, marveč tudi zato, ker nam — ako družba v Ljubljani ne prične se zidanjem magistrat s prihodnjim šolskim letom brezdomno zapre šolo radi navala gojencev, ali pa pod pretvezo, da utegne biti jedva dozidano poslopje še presveže za bivanje v njem.

Gdč. M. Gr. pa je predlagala naj udeleženci tudi letos prispevajo za družbin sklad, kakor so storili že lani z vsoto 50 K. Temu nasvetu so se doslej odzvali le neki, tako, da mora predlagateljica počakati z odpošiljavitvijo II. roka, dokler prejme še ostanek.

Ob zadnji točki dnevnega reda je predsednik naznanil pet minut odmora zaradi volitve novega odbora. Po odmoru pa je bil enoglasno izvoljen stari odbor z nezadovoljstvom, da je bil namesto odstopivšega Anton Flegata nanovo izvoljen ud Cezar Kariž. Predsednik pa je bil voljen posebe in sicer po listkih ter prejel izmed 30, 20 glasov.

Grška kraljica v Trstu. — Včeraj jutraj ob 6.30 uri je z brzovlakom južne žel. dospela iz Wiesbadena v Trst grška kraljica Olga. Vsprejeli so kraljico na postaji tukajšnji grški generalni konzul dr. Varatass, njegova soproga in osebe konzulata. Kraljici je bil poklonjen krasen šopek cvetlic. Predpoludne je kraljica s svojimi dvornimi damami napravila v avtomobilu okrožno vožnjo po Trstu in stopila tudi v nekatere trgovine. Opoludne se je kraljica s spremstvom vkrcala na Lloydov parnik „Praga“, ki je ob 2. uri odplul proti Pireju. — Grški konzul in nekateri člani tukajšnje grške kolonije so pozdravili kraljico pri odhodu.

Celodnevni izlet v Prvačino priredi Št. Jakobska Čitalnica v nedeljo dne 28. t. m. Odhod s prvim vlakom. Dopoldan si izletniki ogledajo razne zanimivosti v Prvačini in bližnjih vaseh. Vršila se bo seveda velika pojedina črešenj itd. Popoldan priredi „Čitalnica“ v Sokolskem domu v Prvačini „Ispavčev večer“. Podrobnosti objavimo pravočasno. Upamo pa, da se temu krasnemu izletu pridruži obilo občinstva.

Tržaška mala kronika.

Tri aretacije radi razžaljenja veličanstva. Včeraj so bili aretirani, vsak ob drugi okolnosti, 18-letni Peter Sfratulia, 17-letni Milenko Gvozdan in 28-letni Karol Vrli, ki v so pijanosti izrekli besede, ki bi na sebi tvorile zločin razžaljenja veličanstva.

Spati v gostilni je nevarno. V neki gostilni v ul. Barriera vecchia je bil pred sinočnjem med drugimi tudi neki Andrej Mužina, vslužben pri javnih skladiščih. Možakar je pri mizi mirno zadel. Dva tička sta takoj povohala izbornu priliko in sta spečega olajšala za srebrno uro z zlato veržico v skupni vrednosti K 108 in za denarnico v znesku 42 K, kakor tudi za zastavni listek na zlat prstan. Čim se je Mužina zbudil, je opazil tatvino in je napravil ovadbo. Kmalu potem je policija imela oba tička že v svoji pesti. Ista sta 32-letni Anton Maslo iz Kočane pri Postojni in Alojz Kovač, star 26 let, iz Škrbine. Pri Maslu so našli vkradene reči; pri Kovaču pa vkradeni denar in še druge stvari, ki izvirajo iz brčkone od druge tatvine.

Proti svoji ženi. Albin Bernardis, star 44 let, krošnjar iz Verone, je bil aretiran na zahtevo lastne soproge, ker jo je naklestil do krvi, jo zaprl s ključem v sobo in jej celo žugal z nožem v roki. — Na policiji se niti hotel opravičevati.

Bogati ribolov. Rib imamo te dni na izobilju. Zlasti lov sardel je bil sila izdaten.

Za otroke : Prve avtoritete tuzemstva in : inozemstva priporočajo :

Kufeke kot najboljši : : živilo protibljavanju, driski, črevesne in odrasle : : mu katarju itd.

Kdor hoče elegantno obleko, naj si ogleda trgovino Bohinec & Comp., Trst za cerkvijo sv. Antona, pa ne samo izložbe, temveč naj se potruji v trgovino in prepriča se bode, da ima ta domača tvrdka res velikansko zalogo najeleгантnejših oblek.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes v sredo od 9—12 ure predp.

Chiffonier, umivalnik, stenska ura, mi-zice, medaljoni, nočne omarice, tehnična na mostiček, klopi, sodi od 20—300 l, stolice, kozarci, velike botiljke, prazne steklenice, ščetke, zabojčki čaja, vaze s peveroni, buteljke z vinom, čistilo za čevlje.

Ugodna prilika!

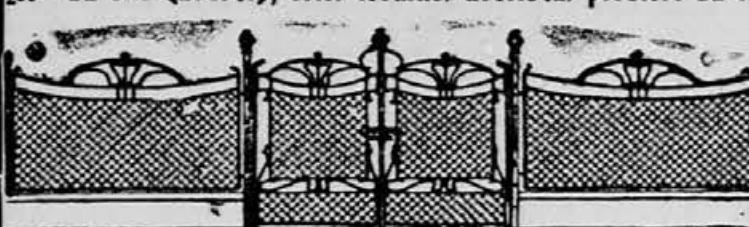
Radi selitve prodaja se vse vrste pohištva po izvanredno znižanih cenah.

: PETER JERAJ, trgovina s pohištvom :

ulica Vincenzo Bellini 13, vogal ulice sv. Katarina.

Moderne železne ograje

za vile (dvorce), vrte, tovarne, dvorišča, prostore za temo itd.

Ilust. katal. št. 104 brezplačno

Alpenländische Drahtindustrie Ferd. Jergitsch's Söhne - Kladnau

Staln zastop. v Trstu. - V Gradcu in. tov.

Kdor odpotuje

naj se preskrbi z vsem potrebnim v novi trgovini D. ARNSTEIN „Alp. Alpinista“ v Via Sebastiano šte. 7.

Bogata zaloga zadnjih novosti, kovčkov, torb, torbic, športnih potrebščin itd. **MLUVI ČESKY!** **MLUVI ČESKI!**

„Vinarsko in gospodarsko društvo“ v Komnu

vpisana zadruga z omejeno zavezo

vabi na

V. redni občni zbor

ki se boče vršil

v sredo 24. maja 1911 ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih v Komnu št. 88.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora.
2. Poročilo načelnstva in nadzorstva.
3. Odobritev računa za leto 1910.
4. Čitanje zadnjega revizijskega zapisnika.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, se bo vršil ob 4. uri pop. na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število navzočih zadrugnikov. V KOMNU, dne 13. maja 1911.

Korespondenta

za italijanski, hrvatski (srbski) jezik, ki obvladuje tudi nemščino in češčino, išče veliko industrialno podjetje. Samo mlajše, popolne in samostojne moči naj se ponudijo pod „W. S. 9438“, Rudolf Mosse, Dunaj I., Seilerstätt 2.

Trst, Corso 2. Telef. 1071.

Linoleum Haas

Pristni linoleum K 2/50 m²
Podolgate preproge 67 cm. 1/80 met.
Preproge v vseh velikostih z varnostnimi ogli iz kovine 150/200 K 7/90
200/300 K 15/— itd.

Gospodarski predpasniki iz voščene platna K 2/50
Namizni prti 85/115 cm 2/80
65/150 cm 1/80

Površniki iz gumija od K 20 dalje.

Podruhe po 70 stot.
Ovratniki iz kavčuka 50 „
Manšete iz kavčuka 60 „

Pošilja se tudi na deželo. — 136

Pozor Slovenci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“ Trst, ulica Giosne Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48
Obleke „platna“ 4—18
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28
Obleke „platna“ 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2/14—14. Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.

ALLA CITTA' DI TRIESTE Trst, ulica Giosne Carducci št. 40 (prej Torrente)

Velik izbor daril za birmo

v prodajalnici zlatanine in ur

Michele Norsa

Trst, Corso 37.

Prodaja. - Popravki. - Zamenjava. ZMERNE CENE.

Kupujejo se dragocenosti, zlato, srebro itd. itd.

Izvršuje se vsakovrstna zlatarska dela. — Za eksaktnost se jamči. —

Razglas.

Daje se na znanje, da se bo vršila dne 21. maja 1911 v občinskem uradu v Dutovljah javna

prostovoljna zmanjševalna dražba

za zgradbo novega občinskega vodnjaka. Dražbeni pogoji se pregledajo dne 21. maja 1911 pri županstvu v Dutovljah. Podvzetnik dela mora položiti 10% varščine pred dražbo.

Kupujte „Nar. kolek“!

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste šte. 12, I. nad. - TRST

izvršuje pomladanske in letne obleke

Cene zmerne. Delo solidno.

Veliki dohodi za pomladansko in letno sezono!

Velika zaloga manufakturnega blaga

Ulica Nuova šte. 36 vogal ul. S. Lazzaro

- M. AITE, Trst -

— PODRUŽNICA — v ulici S. Lazzaro 5.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičev, ter vsake vrste perila tudi od bombaža ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odev, kakor tudi koltri lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za šivilje in knjičarke. — **VELIKANSKI IZBOR SNOVLJ** za narodne in cesarske zastave in narodnih trakov za društvene znake. Blago, katero ne ugaja, se zamenja ali pa se vrne denar, brez zadržka. CENE NIZKE IN BREZ KONKURENCE. POSKUŠATI IN SE PREPRIČATI.

Predvčeršnjem in včeraj so ulovili v gradežkih vodah okoli dva milijona sardel. — Polovico so prodali tovarnam za sardine in polovica je šla na trg, kjer se je včeraj prodajalo sardel 16 po 20 vinarjev.

Koledar in vreme. — Danes: Paškval, sp. — Jutri: Venancij sp. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 22,5° Cels. Vreme včeraj: lepo. — Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. — Tendencia za nevihte. Temperatura narašča. Zmerni vetrovi.

DAROV I.

V počestitve spomina pok. Ferdinanda Mankoč darujeta „Dijaškemu podpornemu društvu“ dr. Gustav in Roža Gregorin 10 K.

— Za skad dr. sv. C. in M. so se doslej oglašili sledeči: G. Lovrenc Rupnik 10 kron, Kravos Josip, Ivan Sancin Drejač, Vujičič Mihael po 2 kroni. Gerk Stefan, Just Fonda, Slava Godina Jokel, Jožica Sancin, Marija Godina Ban, Godina Anton Pačol, Anton Sancin Drejač, Anton Lavrenčič, Franjo Plečnik, Sancin Mirko, Tul Josip, po eno krono.

— Na občnem zboru šentjakobske podružnice C. M. D. je nabrala za isto g. Pina Babič K 9.04 in g. Merhar K 7.58. Denar ima blagajnik.

Društvene vesti.

Pevski zbor „Učit. društva“ ima skupno pevsko vajo v četrtek 18. t. m. ob 6. uri zvečer v navadnih prostorih. Ker vsled tehničnih ovir ne bo koncerta o priliki zbor. Zaveze, pelo se bo na komersu in na ladiji. Ne moremo tedaj nuditi svojim ljubim gostom lepo vspelega koncerta, kakor bi radi; pokažimo jim vsaj, da naša volja je bila najboljša. Zahajajmo torej redno k pevskim vajah, posebno ker bo pozneje koncert, pri katerem se bodo pele tudi pesmi, ki se jih sedaj učimo. Pridimo torej vsi in točno. Ta apel velja pa največ g. pevcem in v prvi vrsti g. tenorjem.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer točno ob 8. uri pevka vaja za ženski zbor. Moški zbor ima vajo v petek. Prosim točno in polnoštevilno. — Pečovodja.

Ciril-Metodova podružnica pri sv. Jakobu vabi vse novoizvoljene gospode odbornike in odbornice k odborovi seji, ki se bo vršila danes v sredo, ob 8.30 uri v ulici Giuliani št. 46 (slovenska šola). Prosim, da pridejo k seji tudi prejšnji gg. odborniki, ki imajo kakšne spise ali bloke, da nam jih izročijo. — Predsednik.

Nar. del. organizacija.

Na nedeljske prireditve NDO. v Gorici se poda tudi odposlanstvo tržaške centralne. Odbor NDO. vabi tem potom delavce, katerim razmere dovoljujejo, da se tudi oni udeležijo izleta v Gorico. Pokažimo našim tovarišem v Gorici, da znamo ceniti njih prizadevanje, da ojačajo položaj NDO. v Gorici in s tem slovenskega delavstva. Odhod s postaje državnega kolodvora ob 7. uri 20 minut. Torej v nedeljo na izlet v Gorico!

Delavci iz Sv. Marka! Z ozirom na gibanje, ki je včeraj izbruhnilo v ladjedelnici pri Sv. Marku in v smislu dogovora Vaših zaupnikov s strokovnim tajnikom N. D. O. vabi Vas NDO. na shod ki se bo vršil danes, ob 6. in pol uri zvečer v prostorih „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu. Dnevni red: *Giganje v ladjedelnici sv. Marka.* Vsi na shod! — Odbor NDO.

Vse podružnice NDO so naprošene, da nemudoma vrnejo vprašalne pole sprejete od strokovnega tajnika in sicer z natančnim odgovorom na stavljen vprašanja.

Posredovanje dela. Neka tukajšnja tvrdka išče deklico 16—18 let za odpravljanje (ekspedicijo). Zglasiti se je čim prej v strokovnem tajništvu NDO. (ulica Lavatojo št. 1 I.).

Odda se v najem mala sobica. — Ulica Boschetto št. 42, II. nad. 862

Iščem dečka za prodajalno slanine. — Suban, ulica Caserma 13. 861

Na novo se naseli v Koper slovenski krojač B. Novak na stanovanje gosp. Z. Gomizeljna v hiši kaz. čuvajev in to od 20. do 28. t. m. 866

Soba meblirana s prostim uhodom se odda takoj. Gaspare Gozzi 3, II, vrata 5. 849

Hiša na prodaj, 5 prostorov, vrt, stane 7000 K, izplačati takoj 3000 K. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 849

Vsi birmanci in birmanke želijo slikati botri na dan birme pri edinem našem fotografu JERKIČU, Trst, ul. Poste 10, - Gorica, gosposka ul. 7. — CENE ZNIZANE. 315

Skladišče veliko (približno 140 M²) v bližini trga Barriera vecchia se odda za avgust. Pojasnila v zalogi lesa v ul. Media 3. 794

Pristni, dober brinjevec se vdobi pri Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Tiskarna „Edinost“ v Trstu
vpisana zadruga z omejenim poročtvom

VABILO

III. redni občni zbor

ki se bo vršil

v torek dne 30. maja 1911

ob 8. uri zvečer v pisarni odvetnikov dra Gustava Gregorina in dra Edvarda Slavika (ul. Galatti 20, II.).

DNEVNI RED:

- 1) Poročilo o stanju tiskarne konzorcija lista „Edinost“ in predlog za definitivno prevzete iste v last zadruge na podlagi predloženih bilanc konzorcija lista „Edinost“.
- 2) Volitev načelnstva.
- 3) Volitev nadzornišstva.
- 4) Slučajnosti.

Načelnštvo.

S 3/II

575

Sklep.

V konkurzu „Glavne posojilnice“ v Ljubljani se v smislu odločbe c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu z dne 13./5. 1911, opr. št. R. II. 68/II/1 preklicuje na dan 16. maja 1911 določeni

likvidacijski narok

s tem, da se isti preloži na 10. junija 1911 ob 9 uri dopoldne pri tuk. sodnijski, soba št. 123, z dostavkom, razglašeni s tusodnim sklepom z dne 13./2. 1911, opr. št. S 3/II/4.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani
odd. III, dne 15. maja 1911.

Globin
najboljše čistilo za čevlje
Edini izdajalec
Fritz Schulz jun. donat. l. 1904
Zastopnik Alberto Tedeschi, Corso 2.
Dobiva se povsod v velikih dozah

POZOR! Ponujajo se večkrat mnogi nič vredni ponarejeni izdelki.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridelatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Nova trgovina manufakturnega blaga

Scher & Gregoretto

— TRST —

Campo S. Giacomo 15.

VELIKA IZBERA

vsakovrstnega blaga, izgotovljenih oblek, okraskov, drobnarij itd. CENE ZMERNE.

Trgovski pomočnik mešane stroke, zmožne tudi steklarstva, želi službe. Prijazne ponudbe naj se pošlje na Inzeratni oddelček Edinosti pod „Pridnost št. 822“. 822

-- Potovalca --

popolno znanje srbohrvaščine za Hrvatsko - Slavonijo išče uvozna tovarna žveplenk.

Ponudbe sub „F. S. 2231“ Trst, poste restante „Giardino“.

Najboljše in najcenej. gorivo

Briquettes znam. „Klara“

Izključna zaloga SILVIO MALOSI

Trst, ulica Gelsi šte. 3

TELEFON 18-89.

Cena: 4 stot. kilogram

z dostavljenjem franko.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò šte. 9 (nad Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila.

Gostilna je otvorenja vsako soboto in nedeljo do 1. ure popoldne.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

:: Delo dobro in zjamčeno. ::

Telef. 25-26. □ Poslovodja: Franjo Jenko.

Prodajaln. ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso šte. 36

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

PRODAJALNA

manufaktur. blaga

Izbera borgeta, perila in drobnarije za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento šte. 17, Trst

Antonio Dobner

— urar in zlatar —

sodni izvedenec

se je preselil v ul. DELLE

POSTE 3 vogal Torre bianca

(TOBAKARNA)

Sprejema vsakovrstno popravilo

PO ZMERNIH CENAH

Z JAMSTVOM.

„Antonio Spanghero“

DEKORATIVNI SLIKAR

Naslednik tvrdke DELALNICA:

DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.

Telefon 160 Trst Telefon 160.

VELIKA ZALOGA. — Papir za

tapeciranje najboljših tovarn.

Prevzame vsakovrstna stavbna dela in

dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA:

imitacije lesa in marmorja, izložne table.

... ŠOLA ZA JEZIKE ...

Polyglotte Acquadotto št. 16

prvo nadstropje.

Nova metoda za naučenje modernih jezikov.

Izvanredno ugodna prilika!!!

Nemško . 8 lek. klj Kron 4 { Dva : lekciji

Francoško . 8 lek. klj Kron 6 { v aki : teden.

Angleško . 8 lek. klj Kron 6

Vpiše se lahko vsak dan od 11.-1. in 7.-9.

Ravnatelj lastnik Prof. Paolo Marquardt.

Na obroke !

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira letnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteta v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni šte. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“.

Telefon št. 251, Rim. II.

O priliki birme

boste dobili v prodajalnici ur in zlatanine

BOGOMIL PINO - Trst

ul. Vincenzo Bellini 13 (zraven cerkve sv. Antona novega)

VELIK IZBOR zlatih, srebrnih in kovinastih ur vsake vrste. Zlate in srebrne verižice za ženske in moške. Uhani in prstani z dijamanti in brez. Ovratni okraski in obeski po konkur. cenah. — Govori se slovensko.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se prodaja

pri Orehu (Noghère) pri glavni cesti

vse potrebne mrtvaške predmete, kakor:

krste, sveče, obleke, pajčolane, vence iz umetnih cvetlic in perl

Trgovina je bogato založena. Na izbero so vsi predmeti te stroke.

Zastopstvo Novega Pogrebnega Podjetja v Trstu, Corso št. 47

Uljudno se priporočata Alojzij Jamšek in Franc Bernetič, mizarja.

Hotel Balkan

70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji. CENE ZMERNE. J. Kögl.

Hotel Balkan